

رغبتی از

امربه معروف و نهی از منکر

www.ketab.ir

سرشناسه : کارشناسان معاونت سازمانها و ادارات
 ستاداحیاء امر به معروف و نهی از منکر خوزستان
 عنوان و نام پدیدآور : پرتویی از امر به معروف و نهی از منکر/
 مولفان: کارشناسان معاونت سازمانها و ادارات
 ستاداحیاء امر به معروف و نهی از منکر خوزستان.
 مشخصات نشر : تهران : پیام عدالت، [۱۳۹۴].
 مشخصات ظاهری : ۳۰۴ ص. ۱۰×۱۳/۵ س.م.
 شابک ۱-۳۷۴-۱۵۲-۹۶۴-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی : فاپا
 موضوع : دین — امر به معروف و نهی از منکر.
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۳ ۲۵۲ ف/۶۲۷۷ PNC
 رده بندی دیویی : ۸۰۸/۸۸۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۶۹۶۶۸۳

پرتویی از امر به معروف و نهی از منکر

مولف: گروهی از کارشناسان معاونت سازمانها و ادارات

ستاداحیاء امر به معروف و نهی از منکر خوزستان

نوبت چاپ: اول-۱۳۹۴

شمارگان: ۵۰۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: امیدوار

شابک: ۱-۳۷۴-۱۵۲-۹۶۴-۹۷۸

نشانی: خیابان ولی عصر (عج) - میدان منیریه - خیابان شهیدمعیری

شماره ۱۴۵ تلفن ۰۸۴۹-۶۶۴۱۰۸۴۹-۶۶۹۶۳۵۶۶

فهرست مطالب

<u>عنوان</u>	<u>صفحه</u>
پیشگفتا.....	۷

فصل اول: حقیقت و پیشینه امر به معروف و نهی از منکر

الف - معنای امر به معروف و نهی از منکر.....	۱۱
ب - پیشینه.....	۱۸
۱- سیره عمومی بشر در طول تاریخ.....	۱۹
۲- عقلی بودن امر به معروف و نهی از منکر.....	۲۲
۳- مصادیق قرآنی پیشینه دو فریضه.....	۲۷
۳-۱- شهیدان امر به معروف در یهود و نصاری.....	۲۸
۳-۲- رویکرد یهودیان در برابر امر به معروف و نهی از منکر.....	۳۲
۳-۳- توبیخ تارکان فریضه از امت‌های سابق.....	۳۳
۳-۴- عذاب تارکان فریضتین.....	۳۵
۳-۵- لعن بی تفاوت‌های بنی اسرائیل.....	۴۴

فصل دوم: امر به معروف و نهی از منکر در قرآن و روایات

الف - امر به معروف و نهی از منکر در قرآن.....	۵۱
۱ - امت رستگار.....	۵۱

- ۲ - مؤمنین و مؤمنات دلسوز و خیرخواه یکدیگرند ۵۴
- ۳ - بهره گیری از امکانات ۵۶
- ۴ - توصیه حضرت لقمان عليه السلام راجع به نماز و امر به معروف ۵۷
- ۵ - خصوصیات بهترین امت ۵۸
- ۶ - نشانه‌های مؤمنان ۵۹
- ۷ - هدایای انسان‌ها بالاترین احياء ۶۴
- ۸ - مواظبت‌هایی از خسران ۶۵
- ۹ - کیفر منکرات در برابر منکر ۶۶
- ۱۰ - با زبان خوش و خوش خلق ۶۷
- ۱۱ - اصلاح را از خود شروع کنیم ۶۸
- ۱۲ - بهترین شیوه برخورد ۶۹
- ب - امر به معروف و نهی از منکر در روایات ۷۰
- ۱ - بهترین هدیه ۷۰
- ۲ - جانشین خدا و رسول ﷺ ۷۰
- ۳ - امر به معروف و نهی از منکر فریضه بزرگ الهی ۷۱
- ۴ - لزوم برخورد با منکر ۷۲
- ۵ - آمران به معروف در ردیف پیامبران ۷۳
- ۶ - تارکان آن دو فریضه مورد لعن خدا ۷۳
- ۷ - آثار شوم ترک امر به معروف و نهی از منکر ۷۴
- ۸ - مراتب امر به معروف و نهی از منکر ۷۵

- ۹ - وصیت امیرالمؤمنین (علیه السلام) ۷۶
- ۱۰ - برتری امر به معروف و نهی از منکر بر همه اعمال ۷۷

فصل سوم: برخی از آثار و کارکردهای امر به معروف و نهی از منکر

- الف - آثار دنیایی ده فریضه دست یابی به فواید انجام معروف‌ها و رهایی از پیامدهای انجا منکر ۷۹
- ۱ - رحمت خداوند ۸۹
- ۲ - حلال شدن کسب و کار ۹۲
- ۳ - تأمین حقوق افراد ۹۵
- ۴ - آبادی زمین؛ انتقام از دشمنان؛ جلوگیری از سلطه اشرار و پذیرفته نشدن دعاها ۹۶
- ۵ - رو به راه شدن کارها ۹۷
- ۶ - کسب عزت ۱۰۰
- ب - آثار اخروی و معنوی اقامه دو فریضه ۱۰۲
- ۱ - محبوبیت الهی ۱۰۲
- ۲ - ثواب و پاداش ۱۰۳
- ۳ - نجات از عذاب، سلامت اخروی ۱۰۷

فصل چهارم: ترک امر به معروف و نهی از منکر

- ۱ - سکوت در برابر منکر ۱۱۶

- ۲- خانواده و امر به معروف و نهی از منکر ۱۱۹
- ۳- وظیفه زیردستان و عموم مردم نسبت به حاکمان در امر به معروف و نهی از منکر ۱۳۹

فصل پنجم: نقش برخی از آموزه‌های دینی در امر به معروف و نهی از منکر

- ۱- چگونه با داری نماز از فحشا و منکر ۱۵۰
- ۲- عبرت انگیزی و ترک منکر ۱۵۳
- ۳- جایگزین انانیت و ترک منکر ۱۵۸
- ۴- الگودهی و ترک منکر ۱۶۱

فصل ششم: ابزارهای تحقق معروف و ترک منکر

- ۱- شوق انگیزی و ایجادنگرانی ۱۶۵
- ۲- بیان نعمت‌ها ۱۷۸
- ۳- بذل محبت و مهرورزی ۱۸۳
- ۴- شخصیت دادن و القای کرامت ۱۸۸
- ۵- موقعیت سنجی ۱۹۱

فصل هفتم: شرایط و مراتب امر به معروف و نهی از منکر

- شرط اول: شناخت معروف و منکر ۲۱۴
- شرط دوم: احتمال تأثیر ۲۲۳

شرط سوم: اصرار بر گناه	۲۳۷
شرط چهارم: مفسده و ضرر نداشتن	۲۳۹
مراتب امر به معروف و نهی از منکر	۲۵۵
۱- انکار قلبی	۲۵۶
۲- انکار زبانی	۲۶۴
۳- انکار حلم بر حر و میزبانی	۲۷۲

فصل هشتم: امر به معروف و نهی از منکر در سنت امامان علیهم السلام و

سیره علما

الف- امر به معروف و نهی از منکر در سنت امام معصوم علیهم السلام	
۱- نهی از ستم به ضعیف هر چند ناچیز	۲۸۱
۲- امر به رسیدگی به امور مسلمانان	۲۸۱
۳- نهی از هم‌نشینی با اشخاص منحرف	۲۸۲
۴- امر به خواندن نماز	۲۸۳
۵- تاکید امام صادق علیه السلام به ترک بد زبانی	۲۸۶
۶- انگشتی طلا	۲۸۶
۷- حضرت صادق علیه السلام و منع گوش دادن به غنا	۲۸۷
ب: امر به معروف و نهی از منکر در سیره علماء	
۱- ملاحسن یزدی ناهی از منکر	۲۸۸
۲- مرحوم شیخ محمدتقی بافقی و امر به معروف و نهی از منکر	۲۹۰
۳- حکایتی از شیخ انصاری	۲۹۱

- ۴- موعظه شیخ جعفر شوشتری ۲۹۲
- ۵- امر به معروف و نهی از منکر در کلام امام خمینی (ره) ۲۹۳
- ۶- امر به معروف و نهی از منکر در کلام مقام معظم رهبری ۲۹۵

www.ketab.ir

پیشگفتار

هدف از بعثت انبیاء و پیامبران الهی تعلیم و تربیت انسان‌ها و پاک نمودن و اமைع بشری از آلودگی‌ها، فساد، تباهی، ظلم و تجاوزگری و سوق دادن آن‌ها به صلح و آرامش و امنیت و برادری و برابری و احقاق حقوق انسان است.

خداوند در قرآن مجید می‌فرماید:

«ما پیامبران خود را با ادب و معجزات (به سوی مردم) فرستادیم و برایشان کتاب و میزان عدل نازل کردیم تا به راستی و عدالت گرایند.»^۱

«ای اهل ایمان! هنگامی که خداوند و رسول شما را به حقایقی که به شما (حیات معنوی) و زندگی (واقعی) می‌بخشد، دعوت می‌کنند اجابت کنید.»^۲

رسول خدا ﷺ فرمود:

بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ؛^۳

من به پیامبری مبعوث شدم تا خلق و خویهای نیکو را در میان مردم

۱. حدید/۲۵

۲. انفال/۲۴

۳. بحار الانوار، ج ۶۸، ص ۳۷۳.

کامل گردانم.

و در این راستا موضوع امامت و رهبری جامعه بوسیله امامان معصوم علیهم السلام و رهبران راستین الهی مطرح می شود که در حقیقت ادامه راه نبوت و رسالت است. و تمام برنامه های دینی از اصول عقاید و غروع و حلال و حرام همه در همین مسیر حرکت می کنند.

از جمله احکام دین دو فریضه الهی امر به معروف و نهی از منکر است که بطور خاص به منظور تامین همین هدف و آرمان مقدس از سوی خداوند در امر واجب شده است. و خدای تعالی همه مردم را مسئول و مکلف به حفظ، نگهداری انسان ها و جوامع از زشتی ها و ظلم و پیدادهای واداسن به سوی نیکی نموده است. که در روایت آمده است:

كُلُّكُمْ رَاعٍ وَ كُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ؛

همه شما بمانند شباناید و همه شما مسئول نگهداری و پاسداری از حوزه استحفاظی خویش می باشید.^۱

البته در این راه باید سختی ها و مشکلات را تحمل نمود صبر و استقامت ورزید که «إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا» «با دشواری ها آسانی و گشایش است.» (انشراح/۶)

﴿أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

(یونس/۶۴)

همانا دوستان خدا را ترس و بیمی نیست و حزن و اندوهی نخواهند داشت.

امید آن که خداوند به ما توفیق عمل به این دو تکلیف الهی متروک را عنایت فرماید تا بتوانیم در این رابطه انجام وظیفه نمائیم و در پیشگاه خدا بد مسرور نباشیم.

در این نوشتار کوشش بر آنیم تا اندکی از بسیاری آیات و روایات و داستان‌های آموزنده و بیانات حکمت آمیز مرتبط با این دو واجب الهی را باز گو کنیم تا برای من درسی باشد که چگونه باید رفتار کنیم.

۴ رجب المرجب ۱۴۳۶

۱۳۹۴/۰۲/۰۳